

Datum van inontvangstneming : 23/07/2019

Zaak C-377/19

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

13 mei 2019

Verwijzende rechter:

Consiglio di Stato (Italië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

4 april 2019

Verzoekende partijen:

██████████ S.S. e.a.

Verwerende partij:

Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA)

Voorwerp van het hoofdgeding

Verzoek tot herziening van een uitspraak van de TAR Lazio betreffende een dubbele mededeling van AGEA waarbij zowel de extra heffing is vastgesteld die aan verzoekers, producenten van koemelk, is opgelegd wegens overschrijding van het eigen melkquotum voor het seizoen 2005/06, als voor elk van de producenten de bedragen zijn gepreciseerd van de heffingen die onverschuldigd zijn gebleken en aan hen moeten worden gerestitueerd.

Feitelijk en juridisch kader van de verwijzingsbeslissing

Uitlegging, krachtens artikel 267 VWEU, van artikel 16 van verordening (EG) nr. 595/2004 van de Commissie van 30 maart 2004 houdende vaststelling van uitvoeringsbepalingen van verordening (EG) nr. 1788/2003 van de Raad tot vaststelling van een heffing in de sector melk en zuivelproducten (PB 2004, L 94, blz. 22).

Prejudiciële vraag

Staat artikel 16 van verordening (EG) nr. 595/2004 in een situatie zoals beschreven in de weg aan een nationaal voorschrift als artikel 9 van decreto legge nr. 49/2003 juncto artikel 2, lid 3, van decreto legge nr. 157 van 24 juni 2004, waarin de regelmatige maandelijkse storting door de koper als criterium wordt gehanteerd voor de aanwijzing van de prioritaire categorieën waaraan de onverschuldigd geïnde heffing wordt gerestitueerd?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Verordening (EG) nr. 1788/2003 van de Raad van 29 september 2003 tot vaststelling van een heffing in de sector melk en zuivelproducten (PB 2003, L 270, blz. 123): artikel 11 en artikel 13, lid 1.

Verordening (EG) nr. 595/2004 van de Commissie: artikel 16.

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht (zoals van kracht ten tijde van de feiten)

Decreto-legge del 28 marzo 2003, n. 49 - Riforma della normativa in tema di applicazione del prelievo supplementare nel settore del latte e dei prodotti lattiero-caseari (besluit nr. 49 van 28 maart 2003 houdende herziening van de regeling inzake de toepassing van de extra heffing in de sector melk en zuivelproducten; hierna: „DL 49/2003”) (omgezet, met wijzigingen, bij wet nr. 119 van 30 mei 2003):

Artikel 5 „Verplichtingen van de kopers”, „1. Binnen de maand volgend op de referentiemaand verstrekken de kopers aan de regio’s en aan de autonome provincies die hen hebben erkend, de gegevens waarmee zij het maandregister hebben bijgewerkt dat zij op grond van artikel 14, lid 2, van verordening (EG) nr. 1392/2001 moeten bijhouden, ook wanneer zij geen melk hebben afgenomen. De kopers moeten de extra heffing inhouden. Deze wordt volgens artikel 1 van verordening (EEG) nr. 3950/92 en de achtereenvolgende wijzigingen daarvan berekend over de ten opzichte van de voor de afzonderlijke leveranciers vastgestelde individuele referentiehoeveelheid te veel geleverde melk, waarbij rekening wordt gehouden met de schommelingen die zich in de loop van de periode voordoen. Binnen dezelfde termijn verstrekken de kopers aan de regio’s, aan de autonome provincies die hen hebben erkend, en aan AGEA ook de bijgewerkte gegevens van het bijgehouden maandregister in de zin van artikel 14, lid 3, van verordening (EG) nr. 1392/2001, enkel voor de hoeveelheden melk. Het decreto als bedoeld in artikel 7, lid 1, regelt de vormen van gegevensoverdracht langs elektronische weg en omschrijft de boekhoudverplichtingen van de kopers.

2. Binnen 30 dagen na afloop van de termijn bedoeld in de lid 1, [...] schrijven de kopers de ingehouden bedragen over op de daartoe bestemde rekening bij

AGEA en zenden zij aan de regio's en aan de autonome provincies een kopie van de betalingsbewijzen of van de borgstellingen als bedoeld in lid 6."

Artikel 9 „Restitutie van te veel betaalde heffing”: „1. Na afloop van elke periode zorgt AGEA voor: a) de administratieve verwerking van de melkleveringen en van de heffing die in totaal door de kopers is betaald ter nakoming van de verplichtingen bedoeld in artikel 5; b) de berekening van de nationale heffing die in totaal aan de Europese Unie is verschuldigd wegens teveel geleverde productie; c) de berekening van het bedrag aan te veel betaalde heffing.”, [...] 3. Het bedrag bedoeld in lid 1, onder c), [...] wordt verdeeld over de producenten die houder zijn van quota en de heffing hebben betaald, volgens de hierna genoemde criteria en volgorde:

a) onder degenen voor wie de op hen toegepaste heffing geheel of ten dele onverschuldigd blijkt te zijn voldaan of hoe dan ook niet meer verschuldigd is;

b) onder degenen die houder zijn van bedrijven gelegen in bergstreken in de zin van artikel 18 van verordening (EG) nr. 1257/1999;

c) onder degenen die houder zijn van bedrijven gelegen in probleemgebieden in de zin van artikel 19 van verordening nr. 1257/1999/EG;

c bis) onder degenen voor wie op grond van een door bevoegde gezondheidsautoriteiten vastgesteld voorschrift gedurende ten minste negentig dagen tijdens een verkoopseizoen een verplaatsingsverbod voor dieren gold, in gebieden die zijn getroffen door besmettelijke ziekten, en die om die reden genoopt waren te veel te produceren [...].

4. Wanneer genoemde restituties het ingevolge lid 3 beschikbare bedrag niet volledig uitputten, wordt het restant verdeeld over de producenten die houder zijn van quota en de heffing hebben betaald, met uitzondering van degenen die hun individuele referentiehoeveelheid met meer dan 100 % hebben overschreden, volgens de hierna genoemde criteria en volgorde: [...]."

Decreto-legge del 24 giugno 2004, n. 157 - Disposizioni urgenti per l'etichettatura di alcuni prodotti agroalimentari, nonché in materia di agricoltura e pesca (besluit nr. 157 van 24 juni 2004 houdende dringende maatregelen inzake de etikettering van enkele voedingsmiddelen alsmede inzake landbouw en visserij; hierna: „DL 157/2004”), (met wijzigingen omgezet in wet nr. 204 van 3 augustus 2004)

Artikel 2 „Dringende maatregelen inzake landbouw en extra heffing in de zuivelsector”, „[...] 3. Overeenkomstig artikel 9 van [DL 49/2003] wordt de heffing die maandelijks te veel is betaald door producenten die hun betalingsverplichtingen zijn nagekomen, aan die producenten gerestitueerd. Wanneer na die restitutie het totale restant van het bedrag dat aan heffingen is opgelegd, hoger blijkt te zijn dan de heffing die aan de Europese Unie is verschuldigd vermeerderd met 5 procent, annuleert AGEA het teveel aan extra heffing dat is opgelegd aan producenten die nog niet de maandelijkse betalingen

hebben verricht, waarbij zij de in de leden 3 en 4 van artikel 9 bedoelde prioriteitscriteria hanteert, met dien verstande dat de in artikel 5, lid 5, van dat voorlopig wetsbesluit bedoelde sancties worden gehandhaafd.”

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Tot en met 31 maart 2015 was een stelsel van melkquota van kracht voor de productie van melk en zuivelproducten, gekoppeld aan een extra heffing op leveringen en op rechtstreekse verkopen die het quotum overschrijden. De fasen van de inning (middels inhouding op de koopprijs) en van de betaling aan AGEA alsmede de fase, in voorkomend geval, van de teruggaaf van de onverschuldigd betaalde heffing aan de producenten, waren de betrokken taken in het geval van leveringen opgedragen aan de „eerste koper”.
- 2 Alle verzoekers in het hoofdgeding zijn producenten die voor het seizoen 2005/06 melk hebben verkocht (aan Latte più srl) boven de eigen individuele referentiehoeveelheid en waarover AGEA derhalve voor die periode betaling van de extra heffing heeft verlangd. In het kader van compensaties zijn enkele heffingen echter onverschuldigd gebleken, zodat AGEA aan het bedrijf Latte più voor elke producent de bedragen heeft meegedeeld die overeenkomstig artikel 2, lid 3, van DL 157/2004 moeten worden gerestitueerd aan degene die volledig had voldaan aan de betaling van de heffing, op basis van door de koper verstrekte betalingsverklaringen, en die daadwerkelijk was geïnd.
- 3 Juist het stelsel van omslag en restitutie van heffingen waarvan is gebleken dat zij niet verschuldigd waren, vormt het voorwerp van de bezwaren van de producenten, eerst bij de TAR Lazio en thans, in hoger beroep tegen de afwijzende beslissing, bij de Consiglio di Stato.

Voornaamste argumenten van de verzoekende partijen in het hoofdgeding

- 4 Het stelsel van restitutie als bedoeld in genoemd artikel 2, lid 3, is strijd met artikel 13 van verordening nr. 1788/2003 en met artikel 16 van verordening nr. 595/2004.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzingsbeslissing

- 5 Wanneer er tegenover overschrijdende producenten andere producenten zijn die de eigen referentiehoeveelheid niet volledig hebben benut en de door de lidstaat geïnde heffingsbedragen hoger blijken te zijn dan die welke hij op zijn beurt verschuldigd is aan het EOGFL, dan heeft de lidstaat volgens verordening nr. 1788/2003 twee opties voor het beheer van het geïnde heffingsoverschot: ofwel dit bestemmen voor de producenten die zich ertoe verbinden hun eigen melkproductie definitief te staken ofwel dit terugbetalen aan producenten die

behoren tot prioritaire categorieën die de lidstaat vaststelt op basis van objectieve criteria.

- 6 Verordening nr. 595/2004, waarbij uitvoering is gegeven aan verordening nr. 1788/2003 en die van toepassing is op de onderhavige feiten, noemt als eerste prioriteitscriterium voor de restitutie eenvoudigweg het feit dat de heffing geheel of ten dele onverschuldigd was [artikel 16, onder a)]; ook artikel 9 van DL 49/2003 bepaalt dat vooral producenten ten aanzien waarvan de op hen toegepaste heffing onverschuldigd was geïnd of hoe dan ook niet meer verschuldigd is, voorgaan.
- 7 Met de bepalingen van artikel 2, lid 3, van DL 157/2004 lijkt de Italiaanse wetgever het criterium van artikel 9 van DL 49/2003 echter uit te breiden en een nieuwe categorie te creëren die boven alle andere gaat: die van de producenten die, naast het feit dat zij zich in de zojuist beschreven situatie bevinden, bovendien „maandelijks [...] hun betalingsverplichtingen zijn nagekomen”, dat wil zeggen producenten ten aanzien van wie de koper heeft voldaan aan alle verplichtingen van artikel 5 van DL 49/2003, in het bijzonder de maandelijkse storting van de geïnde bedragen op de daartoe bestemde rekening van AGEA.
- 8 Een dergelijke bijkomende voorwaarde leidt vanzelfsprekend tot ongelijke behandeling tussen de overschrijdende producenten op grond van de handelwijze van een derde koper – welke handelwijze de producent niet in de hand heeft of kan sturen. Dat is precies het geval voor verzoekers, ten aanzien van wie de koper Latte più, in strijd met een rechterlijke uitspraak, de heffing niet heeft gestort.
- 9 De Consiglio di Stato vraagt zich derhalve af of het aldus bij DL 157/2004 gelegde verband tussen fasen van de betaling en fasen van de restitutie van de onverschuldigd betaalde heffing rechtmatig is en stelt, in afwachting van de uitspraak van het Hof in zaak C-46/18, Caseificio Sociale San Rocco e.a., een nieuwe vraag over de verenigbaarheid van artikel 2, lid 3, van DL 157/2004 met het Unierecht, in het bijzonder met betrekking tot de verplichting (en niet louter de bevoegdheid) van de koper om de door de overschrijdende producenten aan heffingen verschuldigde bedragen aan de bron in te houden.